

วารสาร ภาคประชาสังคมนครราชสีมา

Journal of Nakhonratchasima Civil Society

ISSN 3056-9931 (Print) ISSN 3056-994X (Online)

ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑ มกราคม-มิถุนายน ๒๕๖๘

กลุ่มภาคประชาสังคมจังหวัดนครราชสีมา

พุทธบูรณาการหลักอปริหานิย
ธรรม 7
ในงานปกครองคณะสงฆ์
พระศุภโชค สิริมงคลโล

บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนา
ผู้ต้องขัง
ตามหลักพระพุทธศาสนา
จังหวัดนครราชสีมา
ธรรมรัต วิเศษพูน

การบริหารจัดการวัดเพื่อ
ส่งเสริมการเรียนรู้
ของชุมชน :
กรณีศึกษาวัดในอำเภอสามพราณ
จังหวัดนครปฐม
สัญญา สดประเสริฐ

วารสาร ภาคประชาสังคมนครราชสีมา

Journal of Nakhonratchasima Civil Society

ISSN 3056-9931 (Print) ISSN 3056-994X (Online)

กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 2 ฉบับ

จำนวนพิมพ์ : 100 เล่ม

ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน / ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน นักวิชาการอิสระ คณาจารย์ นักวิชาการ นิสิต นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไปได้มีโอกาสเผยแพร่มุมมอง คิดทางสังคม ผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัยทางสังคมศาสตร์และแขนงวิชาที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่ พระพุทธศาสนา รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ นิติศาสตร์ การจัดการ การจัดการเชิงพุทธ สังคมวิทยา เศรษฐศาสตร์ พัฒนาสังคม การเมืองภาคประชาสังคมและการศึกษา ตลอดจนบทวิเคราะห์ที่เสนอองค์ความรู้นวัตกรรม แนวทางแก้ปัญหาสังคม การรวมพลังความคิดภาคประชาสังคมเสริมสร้างความมั่นคงและการอยู่ร่วมกันตามวิถีพุทธ

คณะกรรมการที่ปรึกษา วารสาร ภาคประชาสังคม

รศ.ดร.สุรพล สุธะพรหม

พระเมธีสุตาภรณ์, ปธ.9,ผศ.ดร.

รศ.ดร.อภิรักษ์ จันทะนี

รศ.ดร.สิริกร กาญจนสุนทร

รองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

รองเจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา เจ้าอาวาสวัดศรีวันต์

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตหนองคาย

ภาควิชาภูมิศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บรรณาธิการ : รศ.ดร.พิชิต ปุริมาต

ผู้ช่วยบรรณาธิการ : ผศ.ดร.เบญญาภา อัจฉฤกษ์

กองบรรณาธิการ :

วารสาร ภาคประชาสังคม

พระครูสังวรวิริยรักษ์,ผศ.ดร.

พระครูปริยัติวิสุทธิบัณฑิต, ผศ.ดร.

หน่วยงานภายนอก

พระเมธีวินัยรส, รศ.ดร.

รศ.ดร.ณภัทร น้อยน้ำใส

รศ.พล.ท.ดร.วีระ วงศ์สรรค์

รศ.ดร.ธนิดา ผาติแสน

รศ.ดร.สิริกร กาญจนสุนทร

รศ.ดร.เอกรัตน์ เอกศาสตร์

รศ.ดร.สัญญา เคนาภูมิ

รศ.ดร.อังฉรา หล่อตระกูล

รศ.ดร.วันทนา เนาว์วัน

ผศ.ดร.พิมพ์พิชิต บรรจงปฐ

ผศ.ดร.วินัย ผลเจริญ

ผศ.สกุล วงษ์กาฬสินธุ์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

มหาวิทยาลัยสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

เลขานุการ : ผศ.ดร.เบญญาภา อัจฉฤกษ์

ผู้ช่วยเลขานุการ : ผศ.ไพรัตน์ เอ็บสำโรง

ศิลปกรรม/เว็บไซต์ : นายสมพร ไพโรกระโทก

สำนักงาน : สำนักงานวิจัยและพัฒนาภาคประชาสังคม

เลขที่ 164 ม.6 บ้านหนองบอน ตำบลด่านเกวียน อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา 30190

โทรศัพท์ : 085-7786284, 083-6819533

จัดพิมพ์โดย

โรงพิมพ์เลิศศิลป์ (1994) เลขที่ 336 ถนนสุรนาริ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๐๐๐

โทร 044-252883

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ

วารสาร ภาควิชาสังคมนคมนาสา (Peer Review)

ภายใน

1. พระครูปริยัติวิธานบัณฑิต, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา
2. พระมหาประกาษิต สิริเมโธ ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี
3. รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
4. รศ.ดร.อภิรักษ์ จันทะนี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
5. รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
6. รศ.ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
7. รศ.ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
8. รศ.ดร.พรเศรษฐี วุฒิปญญาอิสกุล	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา
9. พระมหาสุพร รุกขิตตมโณ, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา
10. รศ.ดร.ปญญา คล้ายเดช	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ
11. ผศ.ดร.เสฐียร ทั้งทองมะดัน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา
12. ดร.วรวิมล พุคศรี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา
13. ผศ.ดร.ไพโรจน์ ปุริมาทร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา
14. ผศ.ดร.ประพันธ์ นิกะระโท	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

ภายนอก

1. พระเมธาวิธาน, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
2. พระมหาสมณิหาร์ ปรีสุตโตโม ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
3. พระมหาสันติภาพ โชติปัญโญ (อ่อนละมุน), ดร. ผู้อำนวยการโรงเรียนบูรพาวิทยานุสรณ์	
4. รศ.ดร.ณภัทร น้อยน้ำใส	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
5. รศ.พล.ท.ดร.วีระ วงศ์สรรค์	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
6. รศ.ดร.ธนา ชาติเสนาะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
7. รศ.ดร.สิริกัณ กาญจนสุนทร	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
8. รศ.ดร.สุวิญ รักสัตย์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
9. รศ.ดร.สัญญา เคนาภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
10. รศ.ดร.อจธรา ทอตระกุล	มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต
11. รศ.ดร.เอกรัตน์ เอกศาสตร์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
12. รศ.เนตรชนก บัวนาค	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
13. รศ.ดร.วันทนา เนาว์วัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุยธยา
14. รศ.ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
15. ผศ.ดร.พิมพ์พิชิต บรรจงปุ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
16. ผศ.ดร.วินัย ผลเจริญ	มหาวิทยาลัยสารคาม
17. ผศ.ดร.วันชัย สุขตาม	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
18. ผศ.ดร.วัลย์ชัชยา เขตบำรุง	มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
19. ผศ.ดร.บุษกร วัฒนบุตร	มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
20. ผศ.ดร.วิโรจน์ หมั่นเทพ	มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
21. ดร.วิยะดา วรานนท์วัน	มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
22. ผศ.ดร.อำพล นววงศ์เสถียร	มหาวิทยาลัยเซนต์ปีเตอร์สเบิร์ก
23. ผศ.สกุล วงษ์ภาพสินธุ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
24. ผศ.พีรวิชญ์ คำเจริญ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
25. ผศ.ดร.หทัยชนก คะตะสมบุญ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
26. ดร.สุวัฒน์ อาษาสิงห์	มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
27. ผศ.พรศิริ แสงสุวรรณ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

บทบรรณาธิการ

ด้วยวารสาร ภาควิชาสังคมศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ฉบับนี้ เป็นปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2569 มีคณาจารย์ของมหาวิทยาลัย นักวิชาการภาควิชาสังคมจากหลายสถาบัน ได้นำเสนอผลงานทางวิชาการ ทั้งนี้ กองบรรณาธิการได้ส่งผลงานทางวิชาการเหล่านี้ไปให้กรรมการกลั่นกรองบทความทางวิชาการของแต่ละสาขาวิชาเป็นผู้อ่าน และมอบให้เจ้าของบทความนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนการตีพิมพ์แล้ว และด้วยความตั้งใจ กองบรรณาธิการมีความประสงค์ทำวารสารเล่มนี้ให้สมบูรณ์ตามเกณฑ์ของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index Centre) ฉะนั้นในวารสารฉบับนี้ เน้นวิธีพุทธบูรณาการพัฒนาศักยภาพไทย นำเสนอบทความวิชาการด้านวิจัย 3 เรื่อง และบทความวิชาการเป็นประโยชน์ต่อการบริหารวิชาการทางพระพุทธศาสนาบูรณาการศาสตร์สมัยใหม่ พัฒนาจิตใจและภาควิชาสังคม 2 เรื่อง รวมเป็น 5 บทความ

คณะกองบรรณาธิการขอขอบคุณเจ้าของบทความทุกท่านได้มีส่วนร่วมทำให้วารสาร ภาควิชาสังคมศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ได้เผยแพร่ความรู้ทางวิชาการสู่สาธารณะตามนโยบายการจัดทำวารสาร ภาควิชาสังคม

กองบรรณาธิการขอขอบคุณคณะกรรมการกลั่นกรองทุกท่านได้ใช้ความเพียรพยายามชี้แนะ แนะนำให้มีการปรับปรุงแก้ไขผลงานของแต่ละท่านให้ออกมาได้อย่างถูกต้อง นำอ่านและเป็นประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณผู้อ่านทุกท่านได้กรุณาติดตามผลงานวารสาร ภาควิชาสังคม ด้วยดีเสมอมา ซึ่งเราพร้อมทำหน้าที่สร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการด้านพระพุทธศาสนาบูรณาการศาสตร์สมัยใหม่ พัฒนาจิตใจและสังคมเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาและพัฒนาสังคมต่อไป และท้ายสุดขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ได้จัดทำให้มีวารสารฉบับนี้และโปรดติดตามฉบับต่อไป

ด้วยความปรารถนาดียิ่ง

(รองศาสตราจารย์ ดร. พิชิต ปุริมาต)

บรรณาธิการ

สารบัญ

กองบรรณาธิการ

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ

บทบรรณาธิการ

บทความวิชาการ : Academic Article

แบบอย่างผู้นำในพระพุทธศาสนา : อนาถบิณฑิกอุบาสก

1

EXAMPLE OF LEADERSHIP IN BUDDHISM : ANATHAPINDIKA THE LAY DISCIPLE

: เขมจิรา พิฑัทราษฏร์

พุทธบูรณาการหลักอภิปรายธรรม 7 ในงานปกครองคณะสงฆ์

12

THE SEVEN FUNDAMENTAL BUDDHIST PRINCIPLES OF NON-DECLINE IN THE GOVERNANCE OF THE SANGHA

: พระศุภโชค สิริมงคล

บทความวิจัย : Research Articles

การบริหารจัดการวัดเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน : กรณีศึกษาวัดในอำเภอสามพราณ
จังหวัดนครปฐม

23

TEMPLE ADMINISTRATIVE MANAGEMENT TO PROMOTION OF THE COMMUNITY LEARNING :
A CASE STUDY OF THE TEMPLE IN WANGNOI DISTRICT, AYUTTHAYA PROVINCE.

: สัณญา สดประเสริฐ

บทบาทพระสงฆ์ด้านสาธารณสงเคราะห์ในอำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

33

THE ROLE OF BUDDHIST MONKS IN SOCIAL WELFARE IN MUEANG NAKHON RATCHASIMA
DISTRICT, NAKHON RATCHASIMA PROVINCE

: สุมาลี กรดกนก

บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาผู้ต้องขังตามหลักพระพุทธศาสนา จังหวัดนครราชสีมา

41

THE ROLE OF BUDDHIST MONKS IN THE DEVELOPMENT OF PRISONERS ACCORDING TO
BUDDHIST PRINCIPLES, NAKHON RATCHASIMA PROVINCE

: ธรรมรัต วิเศษพูน